

Fryxellsskolan plan mot diskriminering och kränkande behandling 2015/2016

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen Grundskola och grundsärskola för åk 7-9

Ansvariga för planen

Margareta Jansson, rektor grundskolan och grundsärskolan åk 9

Patrik Olofsson, rektor grundskolan och grundsärskolan åk 7 och åk 8

Vision

På Fryxellsskolan ska alla behandla varandra med respekt¹. Klimatet på skolan ska utgöra en god grogrund för utveckling av demokratisk, social och empatisk kompetens hos eleverna. Genom krav på respektfullt bemötande av varandra och genom aktivt värdegrundsarbete i vardagen ska Fryxellsskolan vara en skola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Planen gäller från 2015-10-10

Planen gäller till 2016-06-15

Elevernas delaktighet

Eleverna har varit delaktiga i arbetet via mentorstid, klassråd och elevråd.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavarna kommer att ges tillfälle till delaktighet i arbetet med att utveckla nästkommande läsårs plan genom skolans forum för samråd som med startar i januari 2015. Planen har funnits och kommer att vara tillgänglig för vårdnadshavarna via Fryxellsskolan hemsida.

Personalens delaktighet

Personalen är delaktig i skapandet av läsårets plan genom att de arbetar med dessa frågor genom sin verksamhetsplan² för arbetslaget.

Arbetslagen har under ferierarbetsdagarna analyserat och utvärderat den tidigare arbetsplanen och utifrån detta kommit med förslag på hur planen kan utvecklas.

Förslag på ny plan presenterats för skolans personal under september månad och personalen

¹ Uttrycks i skolans ordningsregler

² En plan som beskriver det gemensamma arbetet i arbetslaget och som löper över hela verksamhetsåret

ges ytterligare tillfälle till delaktighet genom arbetslagens representanter i likabehandlingsgruppen. Ny plan gäller från och med 15 september.

Förankring av planen

Förankring av planen bland elever, vårdnadshavare och personal kommer att ske genom att använda redan etablerade informationskanaler såsom klassråd, webbplats³, föräldramöten, och personalmöten.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Arbetsplanen för likabehandling har utvärderats i arbetslagen.

Eleverna har besvarat enkät som berör klimatet i skolan som helhet och som rör diskriminering och kränkande behandling

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Skolledning, lärare, elevassistenter, och non-mob⁴

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Vi kan konstatera att delaktigheten i arbetet med att ta fram planen är för dålig och att vi måste förbättra detta. Det behövs ytterligare fortsatt arbete och återkommande under hela läsåret för att fler ska bli förtroga med planen samt att ny personal blir förtrogen med planen.

Dokumenterna som ska användas vid likabehandlingsärenden upplevs krångliga att använda och krångligare att hitta på webben.

För övrigt behöver vi förbättra följande områden: Förebyggande värdegrundsarbete, bättre organisation och uppdrag för rastvakter och värdar, arbeta med förhållningssätt till sociala medier, kunskap om funktionsnedsättningar och språkbruk, upprätta elevversion av likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling.

Årets plan ska utvärderas senast 2016-06-15

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Under läsårets sista elevrådsmöte kommer elevrådsrepresentanterna att få ta del av och lämna synpunkter på elevversionen av planen.

Personalen kommer att arbeta med utvärderingen under feriearbetsdagarna i juni.

³ Sunne.se

⁴ Arbetsgrupp med elever som leds av kurator samt elevassistent

Gruppen för samråd med vårdnadshavare kommer att utvärdera årets plan.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor Patrik Olofsson

Främjande insatser

Främja likabehandling i arbetslagen

All personal som arbetar i skolan som får kännedom om att ett barn eller elev utsätts för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn!

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Arbetslagen arbetar med kapitel 2.1 -normer och värden i läroplan för grundskolan och grundsärskolan.

Verksamhetsplanen för respektive arbetslag har satt upp mål och aktiviteter som ska genomföras under verksamhetsåret.

Insats

Genomföra och utvärdera aktiviteter enligt verksamhetsplanen för arbetslaget enligt kapitel 2.1-normer och värden.

Arbeta för att ha ett väl fungerande schema för raster.

Ansvarig

Arbetslagsledare

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår hela verksamhetsåret och utvärderas i juni 2015

Likabehandling i klasserna

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Alla elever ska vara bekanta med de områden som omfattas av diskrimineringsgrunderna samt kränkande behandling. Planering och uppföljning av detta arbete görs av mentorer.

Insats

Arbeta med värdegrundsfrågor på mentorstid samt säkerställa att arbetsplanen är bekant för alla elever.

Ansvarig

Mentorer

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår hela verksamhetsåret och utvärderas i juni 2015

Arbetsgruppen för likabehandling

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Arbetsgruppen⁵ är en arbetsgrupp som ska stödja Non-mob gruppens arbete stödja elevrådet i likabehandlingsfrågor arbeta främjande och förebyggande samt kartlägga i enlighet med arbetsplanen för likabehandling följa upp de delar i arbetslagens verksamhetsplaner som handlar om likabehandling informera och stödja kollegor och elever i frågor som rör likabehandling på skolan samt att följa upp och diskutera likabehandlingsärenden vid arbetslagsmötena. Uppföljning av detta främjande arbete gör av arbetslagets representant i vuxen gruppen.

Insats

Finns representerade vid möten med Non-mob samt elevråd.

Arbeta med att lyfta arbetsplanen och ärenden som finns i och runt det egna arbetslaget.

Genomföra kartläggningar och sammanställa tillbuds- och olycksfallsrapporter samt likabehandlingsärenden.

Ansvarig

Alla i arbetsgruppen.

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår under hela verksamhetsåret och ska utvärderas i maj-juni 2015

⁵ Är nytt för verksamhetsåret och består av tre lärare, assistent, kurator och fritidsledare

Nonmob-gruppen

De som i första hand upptäcker kränkningar bland elever är eleverna själva. Därför har vi på vår skola en Nonmob-grupp som består av en representant ur varje klass i åk 8 och 9 samt kurator och elevassistent. Det högsta ansvaret har rektorn.

Skolans Nonmob-grupp arbetar aktivt med att upptäcka och motverka trakasserier, diskriminering och kränkande behandling. De ska hålla uppsikt över vad som händer på skolgården, i korridorer, matsal, omklädningsrum med mera. Nonmob-gruppens viktigaste uppgift är att se dem som har det svårt och berätta detta för någon vuxen på skolan. Gruppen träffas regelbundet, var tredje vecka, för att följa upp läget på skolan och rapportera om man har upptäckt något som behöver åtgärdas. Gruppen har tystnadsplikt vilket innebär att de inte får berätta för andra elever eller vuxna vad som sägs på mötena. Under besöksdagen för blivande åk 7 elever träffar Nonmob-gruppen alla nya klasser och berättar om sin verksamhet och om hur man uppträder mot varandra på ett bra sätt, ett inslag i gruppens arbete som främjar en god miljö. Nonmob-gruppen är också verksam i sociala medier som Facebook där de har en egen sida. Nonmob ska arbeta aktivt förebyggande genom att vara ute i åk7 och åk8 och prata med klasserna.

Ordningsregler på Fryxellska skolan

Vi som arbetar och studerar på Fryxellska skolan vill skapa de bästa förutsättningar för att få en trivsamt och lugn miljö. En hjälp i det arbetet är att vi alla håller oss till nedanstående ordningsregler.

Ordningsreglerna utvärderas i slutet av varje verksamhetsår.

ORDNINGSREGLER ÅR 7-9

Skollagen "Trygghet och studiero" 5 kap, § 5

Vi som arbetar och studerar på Fryxellsskolan vill skapa de bästa förutsättningar för att få en trivsamt och lugn miljö. En hjälp i det arbetet är att vi alla håller oss till nedanstående ordningsregler.

Allmänt

1. Nolltolerans mot mobbning, diskriminering och annan kränkande behandling.
2. Det är inte tillåtet att använda kläder, märken eller symboler, som kan förknippas med antidemokratiska värderingar eller som på annat sätt är kränkande.
3. Vi förväntar oss ömsesidig respekt mellan alla elever och all personal. Detta innebär att du skall:
 - » visa hänsyn och inte störa pågående lektioner.
 - » vårda ditt språk och tänka på ditt uppförande.
 - » ta ditt ansvar och var rädd om skolans material och inventarier.
 - » lägga skräp i papperskorgarna
4. Rökning och snusning är inte tillåtet inom skolans område
5. Elever åk 7-9 ska inte uppehålla sig på den "lekplats" som är iordningställd för elever på Östra skolan
6. På skolan råder nötförbud.

Lektion

1. Respektera arbetsron.
2. Mobiltelefoner förvaras i skåpet och används endast med lärarens godkännande.
3. Kom i tid och ta med det material som behövs för arbetet.
4. Vid fusk i samband med provtillfällen eller inlämningsuppgifter kontaktas målsman.
5. Ytterplagg tas av innan du går in i undervisningslokalen om inte lärare godkänt ytterkläder.
6. Ingen förtäring i klassrummet om inte läraren godkänt detta.

Matsal

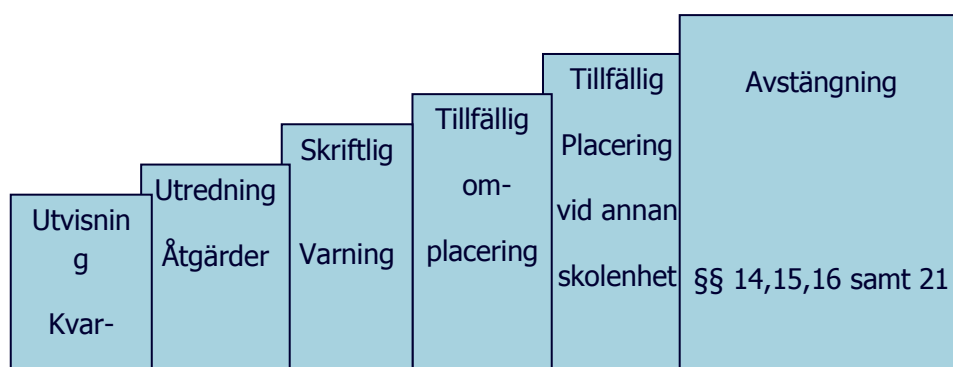
1. Ytterplagg och huvudbonad skall tas av då du sätter dig till bords
2. Ingen mat och dryck får tas med ut ur matsalen.
3. Håll schemalagda mattider.

Så här står det i skollagen:

Konsekvenser vid regelbrott/disciplinära åtgärder SI 5 kap §§ 6-16

§ 6 Rektorn eller lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att koma tillrätta med en elevs ordningsstörande uppträdande”

Omhändertagande av föremål. SI 5 kap § 22

”Rektorn eller en lärare får från en elev omhänderta föremål som används på ett störande sätt som är störande för utbildningen eller som kan utgöra en fara för säkerheten i denna ...”

Så här går det till på Fryxellska skolan när ”Trygghet och studiero” inte kan

Samtal med elev

Mentor/

Övrig personal

Mentor/ Övrig
personal

Samtal med elev

Rektor/kurator

Skolmöte med
förälder

Rektor/mentor

Disciplinära
åtgärder

Rektor, utredning
och

Konsekvenser §§ 9-
16

uppnås:

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Det har genomförts enkät anonymt med skolans elever. Non-mobgruppen på skolan har haft en utvärdering som beskriver platser och aktiviteter som kan betecknas som trakasserier eller kränkande behandling.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna har getts möjlighet att individuellt besvara den kartläggande enkäten som delvis ligger till grund för årets arbetsplan.

Elevgruppen Non-mob har utvärderat årets arbete och situation genom att kartlägga vilka platser som är extra utsatta för diskriminering, kränkande behandling och trakasserier. Gruppen har även sammanställt vilka de vanligaste kränkningarna är samt trakasserier.

Utvärdering nonmob våren -15

Var har kränkningar förekommit?

"Korridoren, bussen och på lektionerna"

"Busshållplatsen, korridoren och i klassrummet då läraren inte är där"

"Vid skåpen, korridoren"

"Korridoren, på rasten"

"Korridoren, omklädningsrummet och klassrummet"

Vilken typ av kränkning?

"Mest ord, skällsord men även annat"

"Verbal en hel del"

"Lite allt möjligt, verbal, nätmobbing"

"Fula ord, puttningar"

"Psykisk och fysisk"

"Mycket verbal mobbing, fysisk och skojbråk"

Under hösten-14 hade vi inte många träffar med eleverna delvis beroende på sjukskrivningar hos oss ledare. Under våren-15 har vi träffats var tredje vecka då vi haft lägesrapporter från respektive skänkel. I samband med besöksdagen jobbade eleverna med sitt besök hos de blivande sjuorna. Detta arbete pågick intensivare under en period. En utvärdering gjordes hos eleverna i gruppen och det är nöjda med att träffas var tredje vecka. I vår likabehandlingsplan står det att eleverna ska få utbildning och deras önskan är att få hit någon föreläsare samt göra besök på andra skolor för att se hur de jobbar mot kränkande behandling. Eleverna vill att vi blir bättre på att upptäcka kränkningar. Praktiska övningar och vara mer synliga på skolan är några önskemål.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Personalen har via arbetslaget och sin verksamhetsplan utvärderat fjolårets arbetsplan

Resultat och analys

Resultat från utvärdering av elevenkät

(Värdena är skattade och beräknade utifrån en sexgradig skala där andelen svar/skala genererar ett värde $X < 4,5 =$ positivt och $x > 4,5 =$ negativt)

1. På vår skola arbetar personalen för att förhindra att någon elev blir utsatt för kränkande behandling.(4,9)
2. Lärarna möter elever och varandra med respekt.(4,7)
- 3 Elever möter varandra och lärarna med respekt.(4,0)
4. Det råder ett gott klimat i skolan som helhet och mobbing, diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer inte.(4,0)
5. Jag trivs med mina lärare. (4,5)
6. Jag trivs med mina klasskamrater.(4,9)
7. Jag känner mig trygg i skolan.(4,8)
8. Jag tycker att jag blir accepterad som den jag är.(4,5)

Vart kränkningar har ägt rum!

Inga svar.

Förebyggande åtgärder

Plats och tillfälle för kränkningar och trakasserier

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Målet med insatsen är att eleverna ska känna sig trygga på hela skolans område även under lektionsfri tid.

Åtgärd

Öka vuxennärvaron vid raster på de tillfällen som eleverna upplever som otrygga.

Arbeta för att skapa mer rastaktiviteter

Arbeta för att undvika för långa raster och hål i schemat.

Motivera åtgärd

Merparten av kränkningar och trakasserier sker mer i vissa utrymmen när det inte finns några vuxna i närheten.

Ansvarig

Rektor

Datum när det ska vara klart

Fortlöpande under året och ska utvärderas i juni 2016.

Typ av kränkningar och trakasserier

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Etnisk tillhörighet, Funktionsnedsättning och Sexuell läggning

Mål och uppföljning

Ha nolltolerans för nedvärderande språkbruk och jargong.

Åtgärd

Anmäla händelserna som likabehandlingsärenden när det uppstår

Motivera åtgärd Eleverna upplever att det är många verbala påhopp på kamrater och sig själva.

Ansvarig

All personal

Datum när det ska vara klart

Fortlöpande under året och ska utvärderas i juni 2016.

Rutiner för akuta situationer

Policy

På Fryxellska skolan skall ingen elev bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för annan kränkande behandling. Skolan ansvarar för att alla ska känna sig trygga och säkra under hela skoldagen oavsett var man befinner sig. Hela skolans personal har ett direkt ansvar för att upprätthålla lugn och ordning i så väl klassrum som i övriga utrymmen inom skolans område.

Det är viktigt att alla elever känner till detta uppdrag och inte uppfattar en berättigad tillsägelse med en kränkning. Det ordningsskapande⁶ uppdraget finns reglerat i Skollagen i kapitel 5, Trygghet och studiero.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

På Fryxellska skolan arbetar vi med den kommunövergripande rutin som tagits fram och fastställts för Sunne kommun.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Elever som upplever sig utsatta för kränkande behandling, diskriminering eller bevittnar hur andra elever blir det vänder sig i första hand till mentorer eller någon undervisande lärare.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Steg 1 Upptäcka och agera

Varje elev som ser, hör eller på annat sätt observerar någon form av diskriminering eller kränkande behandling bör ingripa genom att säga ifrån eller genom att berätta för någon i skolpersonalen.

Varje anställd som ser, hör eller på annat sätt observerar någon form av diskriminering eller kränkande behandling ska ingripa direkt genom tydlig tillsägelse.

Berörda elevers mentorer ska snarast informeras.

Steg 2 Utreda

Aktuella mentorer samtalar snarast med den utsatte och med den som utsätter. Om två eller flera mentorer är berörda sker ett samarbete dem emellan.

Mentor kontaktar vårdnadshavare och påbörjar dokumentation tills ärendet är avsluta.

Steg 3 Vid upprepning

Vid upprepad diskriminering, kränkande behandling eller misstanke om sådan ska vårdnadshavarna kontaktas.

Mentorn ansvarar för att genomföra lämpliga insatser såsom fortsatta samtal med berörda elever och/eller värderingsövningar i klassen samt tar de kontakter som behövs inom skolan.

Mentorn informerar arbetslaget och kurator.

⁶ Åtgärdstrappan tillämpas

Steg 4 Misstanke kvarstår (mentor lämnar över ärendet och underlaget till kurator)

Om det kvarstår misstanke om fortsatt diskriminering eller kränkande behandling efter mentorns och arbetslagets åtgärder ska kurator kopplas in för samtal med berörda och rektor informeras.

Steg 5 Resultat från kurator

Kuratoren informerar aktuell mentor/aktuella mentorer och skolledning om resultatet av de enskilda samtalen och ger förslag på fortsatt upplägg av insatser.

Steg 6 Åtgärder från rektor

Vid behov ska åtgärder vidtas på individ-, grupp- och organisationsnivå. Åtgärder vidtas av rektor och kan gälla både den utsatte och utsättaren.

Steg 7 Sociala myndigheter eller polis

Om trakasserierna, kränkningarna eller mobbningen fortsätter trots vidtagna åtgärder kan rektorn besluta att ärendet skall anmälas till sociala myndigheter och/eller polisen.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Steg 1 Upptäcka och agera

Varje elev som ser, hör eller på annat sätt observerar någon form av diskriminering eller kränkande behandling från personal bör berätta detta för någon i skolpersonalen.

Varje anställd som ser, hör eller på annat sätt observerar någon form av diskriminering eller kränkande behandling från personal mot elev ska genast informera skolledningen om detta.

Steg 2 Utreda

Skolledningen utreder händelsen genom samtal med den utsatta eleven samt med andra elever som kan ha bevittnat händelsen.

Skolledningen har därefter samtal med den vuxna som enligt eleven utfört kränkningen.

Steg 3 Bedömning

Skolledningen gör en bedömning av det aktuella ärendet. Eleven och elevens vårdnadshavare informeras om skolledningens bedömning.

Steg 4 Åtgärder från rektor

I de fall där arbetsrättsliga åtgärder blir aktuella får den vuxne erbjudande om att ta med fackligt ombud som stöd under de fortsatta utredningssamtalen.

Steg 5 Polisanmälan

I de fall där skolledningen bedömer att kränkningen är av sådan art att en polisanmälan bör göras, så görs den av rektor.

Anmärkning:

All dokumentation görs på samma blanketter som vid elevärenden.

Rutiner för uppföljning

Vi använder följande dokument vid uppföljning.

12.2 "Vidtagna åtgärder vid kränkande behandling"

12.3 "Utredningssamtal vid kränkande behandling"

Uppföljningssamtal med den kränkta eleven samt med de elever som stått för den kränkande handlingen, alternativt den vuxne sker inom några dagar samt efter 1-2 veckor.

Det är mentor eller annan vuxen som utrett den upplevda diskrimineringen eller kränkningen som ansvarar för uppföljning.

Rutiner för dokumentation

Vi använder följande dokument vid dokumentation.

12.2 "Vidtagna åtgärder vid kränkande behandling"

12.3 "Utredningssamtal vid kränkande behandling"

All dokumentation av likabehandlingsärenden skall ske på våra gemensamma rutindokument.

En kopia skall utan dröjsmål sändas till rektor och utbildningsledare.

Rektor ansvarar för informera huvudmannen om det inträffade.

Ansvarsförhållande

All personal som får kännedom om diskriminering och kränkande behandling är skyldig att anmäla, utreda och anmäla till rektor samt dokumentera nämnda arbete enligt rutiner för uppföljning och dokumentation.

Rektor ansvarar för att informera huvudmannen om att en elev utsatts för diskriminering eller kränkande behandling.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel ”kvinnliga”, ”homosexuella” eller ”bosniska” egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad ”blatte”, ”mongo”, ”fjolla”, ”hora”, eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från ”det normala”.

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringsskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Funktionsnedsättning

Med funktionshinder menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

DO använder sig av Handisams beteckning funktionsnedsättning – och inte funktionshinder eftersom hindren finns i samhället och inte hos personen.

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan. Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Tillgänglighet

Med bristande tillgänglighet avses att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att "skäliga åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan sådan funktionsnedsättning".

Begreppet tillgänglighet innefattar stöd eller personlig service, information och kommunikation samt den fysiska miljön.
